

Köszöntjük a 70 éves Somogyi Sándort

SOMOGYI Sándor, a földrajztudomány doktora, ny. tudományos tanácsadó, ny. tudományos osztályvezető 1996. január 29-én töltötte be 70. életévét. A kisújszállási születésű földrajztudós e hét évtized alatt eredményekben gazdag életpályát járt be. A Jászberényi Tanítóképző elvégzése után az ELTE hallgatója lett, ahol 1952-ben szerzett történelem-földrajz szakos tanári diplomát. Még abban az évben aspiránsául fogadta BULLA Béla professzor, aki 3 éven át irányította a tehetséges fiatal geográfus tudományos munkáját.

SOMOGYI Sándor 1955-től lett az MTA Földrajztudományi Kutató Csoport – később Intézet – munkatársa. Fő kutatási területe a – hazánkban csak kevesek által művelt – hidrogeográfia volt, aminek idővel nemzetközileg is elismert szaktekintélyévé vált. Kutatói rátermettségét bizonyította 1961-ben megvédett, „Hazánk folyóhálózatának kialakulása” c. kandidátusi értekezése. Kiemelkedő hidrogeográfiai munkássága során szintézisbe foglalta a magyarországi folyóhálózat pleisztocén és holocén változásait, új koncepció alapján fejlesztette tovább a hazai hidrogeográfiai térképezést. Kutatási módszereinek széles palettájáról – a részletes adatgyűjtésen és gondos adatfeldolgozáson túl – sohasem hiányzott az adott téma kutatástörténeti hátterének feltárása és a sokoldalú kartográfiai elemzés.

Tudományos tevékenysége már fiatal korától kiterjedt a természetföldrajz szinte valamennyi ágára, ami a természetföldrajzi alapon kidolgozott komplex tájértékelésben érte el a tetőpontját. Magas szintű kutatói munkásságának fontos területe volt a történelmi földrajz, aminek művelését alapos helyismerete és a történelemtudomány kérdéseiben való nagyfokú jártassága alapozta meg. E témakörben készült 1984-ben megvédett akadémiai doktori értekezése (A magyar nép vándorlásának és honfoglalásának földrajzi környezete). Tartalmának felidézése a millicentenárium évében különösen időszerű lenne.

SOMOGYI professzor eme életműnek is beillő hatalmas munka után sem pihent. Kutatói aktivitásának töretlenségét olyan művek elkészítése fémjelzi, mint a „Magyarország természeti adottságai az idegenforgalom szempontjából” (1987), vagy a „Magyarország földrajzi áttekintése” (1988). Tudományos életútjának jeles állomása a „Magyarország kistájainak katasztere” c. két kötetes természetföldrajzi alapmű megjelenése (1990), amelyet MAROSI Sándorral együtt szerkesztett és – jelentős részben – ő írt.

SOMOGYI Sándor kiváló tudományszervező. 1952 óta tagja a Magyar Földrajzi Társaságnak, 1963-tól a Társaság választmányának. 1973–1981 között ő volt a Társaság főtitkára, majd 1981-ben az MFT társelnökévé választották. A magas szakmai megbecsülést jelentő tisztséget 1989-ig töltötte be, majd ugyanabban az évben az MFT a tiszteleti tagok sorába választotta. A Társaság érdekében végzett sokoldalú és áldozatkész tevékenységét 1985-ben Lóczy Lajos emlékéremmel, 1994-ben Teleki Sámuel éremmel, kimagasló tudományos és tudományszervező munkásságát 1991-ben Akadémiai Díjjal jutalmazták. Nagy munkabírást jelzi, hogy évtizedeken át vett részt az egyetemi oktatásban, amit az ELTE már negyedszázaddal ezelőtt c. egyetemi docensi titulus odaítélésével ismert el. Hosszú ideig dolgozott az MTA-OVH Vízgazdálkodási Bizottságában és a TIT Földrajzi Szakosztályának Elnökségében.

SOMOGYI professzor 65. életévének betöltése után sem vonult vissza a tudományos élettől, s most, 70 évesen is a tőle megszokott igényességgel és energiával végzi a mindennapos kutatómunkát, ami életeleme. Töretlen aktivitását olyan, az utóbbi években megjelent cikkek jelzik, mint pl. a Baktay Ervin munkásságát méltató tanulmánya (1991), az „Adalékok Magyarország vízgazdálkodásának közelmúltjához” (1992), vagy a RÉTVÁRI Lászlóval közösen írt „Az Alsó-Holt-Tisza környezetének ökológiai jellemzői” (1993) c. tudományos közlemények. Eddigi publikációinak együttes száma meghaladja a 200-at.

70. születésnapja alkalmából az Intézet valamennyi munkatársa és a hazai földrajzosok közössége nevében gratulálunk! Kívánunk neki erőt, egészséget és további eredményekben gazdag, alkotó évtizedeket!

TINER TIBOR